

Od izvira do morja: Slovenske izkušnje kot podpora nastajajočemu Aktu Evropske unije za oceane

14.7.2026 - | gov.si

Predstavnika Direktorata za vode sta se v začetku julija udeležila dveh pomembnih evropskih dogodkov - Konference o Aktu Evropske unije za oceane v Wexfordu, od 6. do 8. julija, ter Dnevov makroregionalnih strategij, ki so se v Bruslju odvijali od 8. do 9. julija. Oba dogodka sta potrdila, da bo uspešno izvajanje Akta za oceane temeljilo predvsem na tesnem čezmejnem in regionalnem sodelovanju.

Na konferenci o Aktu Evropske unije za oceane so razprave, ki so sledile prednostnim nalogam Pakta Evropske unije za oceane, poudarile potrebo po boljšem **povezovanju evropskih politik na področju morja, podnebja, biotske raznovrstnosti, modrega gospodarstva in varnosti ter po učinkovitejšem upravljanju morskega prostora**. Izpostavljeno je bilo, da bo akt ključni instrument za izvajanje politik pakta. Poseben poudarek je bil namenjen krepitvi sodelovanja med državami članicami in iskanju skupnih točk v obstoječi evropski zakonodaji. Glede na letni program dela Evropske komisije naj bi bil Akt pripravljen do konca leta 2026; trenutno se pregledujejo indikatorji tako imenovane okvirne direktive za spremljanje stanja morskega okolja, da bi se našlo tiste, ki so lahko skupni vsem.

Prav tako je bilo poudarjeno, da je ocean regulator največjih sprememb, da mora upravljanje morij in oceanov priti v središče vseh politik ter da morajo finančna sredstva temu slediti. Glede na nov način upravljanja bo poseben poudarek na vodni diplomaciji in mednarodnem sodelovanju, kjer Evropska unija lahko postane zgled za ostale države. »Varnost ni samo obramba, pač pa tudi okoljska in prehranska varnost v povezavi s Strategijo Evropske unije za vodno odpornost,« je ob tej priložnosti zaključil irski minister za oceane in ribištvo Timmy Dooley t.d. Ob pripravi akta Evropska komisija razmišlja tudi o večji zavezanosti držav članic k regionalnemu sodelovanju.

Na Dnevih makroregionalnih strategij v Bruslju je Slovenija predstavila dobre prakse sodelovanja v okviru Strategije Evropske unije za jadransko-jonsko regijo, kjer pomorsko prostorsko načrtovanje predstavlja okvir za povezovanje različnih sektorjev in upravljanja po pristopu »od izvira do morja«. Med uspešnimi primeri takšnega sodelovanja so bili izpostavljeni projekti, na primer **Sistem za odzivanje na pomorske incidente v severnem Jadranu** (North Adriatic Maritime Incident Response System - NAMIRS) in **Mehanizem za zaščito občutljivih jadranskih območij** (Adriatic Sensitive Area Protection mechanism - ASAP), v povezavi z dolgoletnim sodelovanjem v okviru Savske komisije, vključno s **sistemom za napovedovanje in opozarjanje pred poplavami**, usklajevanjem načrtov upravljanja voda in poplavne ogroženosti ter razvojem trajnostne plovbe.

Izkušnje in dosežki Slovenije potrjujejo, da lahko povezovanje držav, sektorjev in različnih ravni upravljanja pomembno prispeva k učinkovitejšemu varovanju morskega in vodnega okolja. Prav takšni primeri predstavljajo trdne temelje za izvajanje prihodnjega Akta Evropske unije za oceane, katerega cilj bo vzpostaviti bolj usklajen, odporen in trajnosten evropski okvir za upravljanje morij in oceanov.

<https://www.gov.si/novice/2026-07-14-od-izvira-do-morja-slovenske-izkusnje-kot-podpora-nastajajoce-mu-aktu-evropske-unije-za-oceane>